

Vastaanottaja
NCC Roads Oy

Asiakirjatyyppi
Luontoselvitys

Päivämäärä
6.10.2010

Viite
82131073

NCC ROADS OY **RAJAKORVEN MAA- AINESTENOTTOALUEEN LUONTOSELVITYS**

NCC ROADS OY
RAJAKORVEN MAA-AINESTENOTTOALUEEN
LUONTOSelvitys

Tarkastus **6.10.2010**
Päivämäärä **07/10/2010**
Laatija
Tarkastaja

Viite **82131073**

Kannen kuva: Nuorta koivikkoa selvitysalueella.

SISÄLTÖ

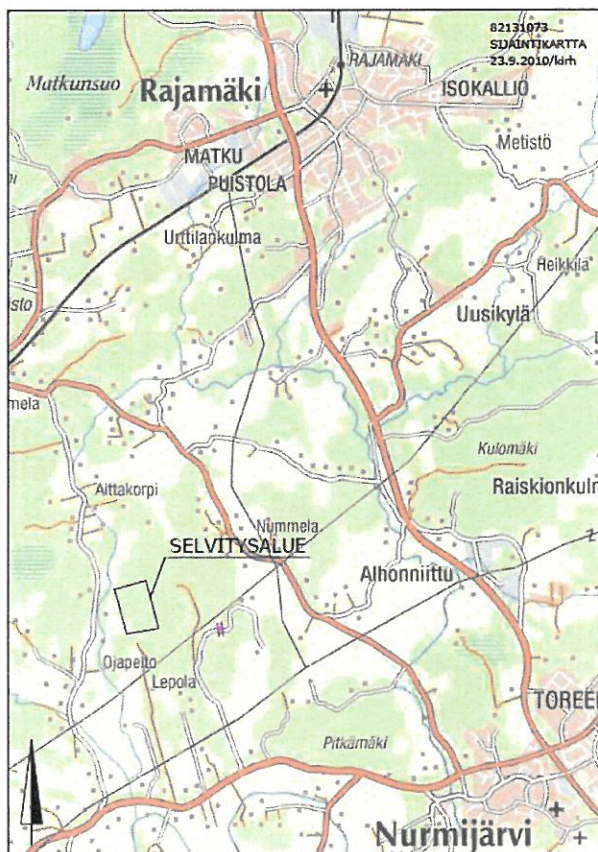
1.	JOHDANTO	1
2.	HANKE	2
3.	SELVITYSALUE	3
3.1	Kaavatilanne	3
3.2	Asutus	4
3.3	Pinta- ja pohjavedet	6
3.4	Virkistyskäyttö	6
4.	LUONTO	7
4.1	Luontotyytit	7
4.2	Suojelukohdet	10
4.3	Uhanalaiset ja luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajit	10
5.	MAISEMA	11
6.	VAIKUTUKSET	12
7.	LÄHTEET	12

1. JOHDANTO

NCC Roads Oy suunnittelee maa-ainesten ottoaluetta Nurmijärven kuntaan tilan Rajakorpi RN:o 9:5 alueelle. Maa-ainesten oton lisäksi tilalla on tarkoitus käynnistää kallion louhinta ja kalliokiviaineksen murskaustoiminta.

Selvitysalue sijoittuu Nurmijärven kuntaan noin 5 kilometrin etäisyydelle kuntakeskuksesta. Se sijoittuu maatalousvaltaiselle alueelle Röykän, Rajamäen ja Nurmijärven kuntakeskuksen asuin-keskittymien väliselle alueelle. Selvitysalue on metsätalousaluetta, joka rajautuu länsilaidastaan peltoalueeseen. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat selvitysalueen länsipuolella Uotilantien varrella noin 200 metrin etäisyydellä. Selvitysalueen länsiosaa sivuaa Gasumin suunnittelema Mäntsälä-Siuntio maakaasuputken linjaus, jonka alueelta on poistettu puusto.

Suunnittelualueelta on laadittu luonto- ja maisemaselvitys, joka perustuu olemassa olevan tiedon lisäksi alueelle 14.9.2010 tehtyyn maastokäyntiin (FM biologi [REDACTED]). Selvitys on laadittu NCC Roads Oy:n tilauksesta tilan Rajakorpi RN:o 9:5 alueelta, jonka rajaus on esitetty ohessa ja tarkemmin kuvassa 8.

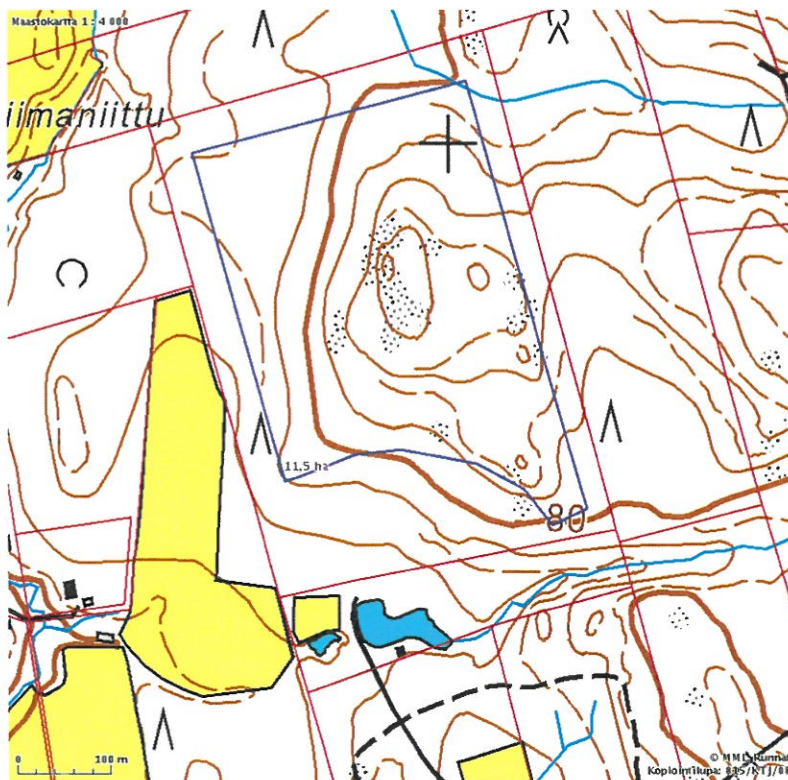
Kuva 1. Sijaintikartta.

2. HANKE

Nurmijärven Uotilan kylässä tilalla rajakorpi RN:o 9:5 on tarkoitus käynnistää kallion louhinta ja kalliokiviaineksen murskaustoiminta. Hankkeelle ollaan hakemassa ympäristö- ja maa-ainestennottamislupaa. Hankkeen tarkoitus on parantaa Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun kiviaineshuoltoa. Kalliomurskeita käytetään mm. tie-, rata ja talorakentamisessa sekä kunnossapidossa.

Toiminnassa huomioidaan lähialueen rakennukset ja tuleva kaasuputki. Toiminta pyritään toteuttamaan alueella siten, että toiminnasta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Toiminnan pahimmat vaikutukset ovat melu ja pöly, joita käsitellään tarkemmin alueelle haettavassa ympäristöluvassa. Alueelle mm. rakennetaan meluvallit herkimpiin suuntiin ja käytetään parasta mahdollista käyttökelpoista tekniikkaa.

Suunnitellun ottoalueen itäpuolella sijaitsee jätteenkäsittelyalue. Ottoalueelle suunnitellaan tieyhteyttä alueen itäpuolelle tulevan metsäautotien jatkona (olemassa oleva metsäautotie, katso selvityksen kuva 7).

Kuva 2. Alustavan suunnitelman mukainen ottoalue. Rajausta tarkennetaan hankkeen suunnittelun edetessä.

3. SELVITYSALUE

3.1 Kaavatilanne

Maakuntakaava

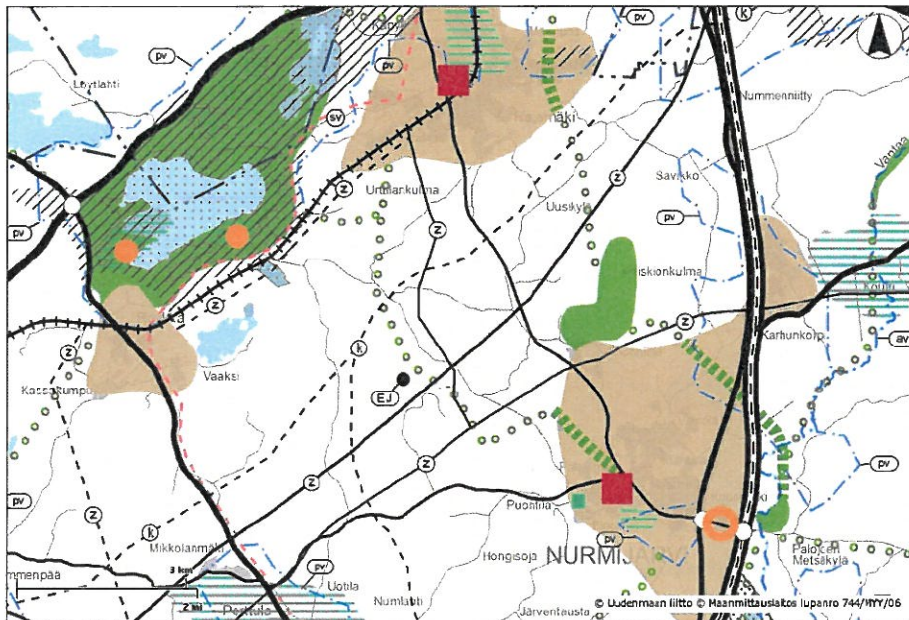
Alueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 8.11.2006 ja joka on saanut lainvoiman KHO:n päätöksellä 15.8.2007. Kaavaote on esitetty ohessa. Hankealue sijoittuu kaavan ns. valkoiselle alueelle, jolle ei ole osoitettu aluevarauksia. Hankealueen länsilaitaa sivuaa maakaasun runkoputken ohjeellinen linjaus (k). Hankealueen läheisyydessä sijaitsee jätteenkäsittelyalue (EJ) ja hankealueen itäpuolelle sijoittuu ulkoilureitti (vihreät ympyrät).

Suunnittelumääräykset

Jätteenkäsittelyalue: Alue varataan jätehuollon tarpeisiin maakuntakaavaselostuksen liitekartan 13 osoittamalla tavalla. Jätteenkäsittelyalueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Yhdyskuntajätehuollon alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa uusiomateriaalin hyödyntämiseen liittyvää yritys- ja teollisuustoimintaa.

Maakaasun runkoputken ohjeellinen linjaus: Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon maakaasuputkiston suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

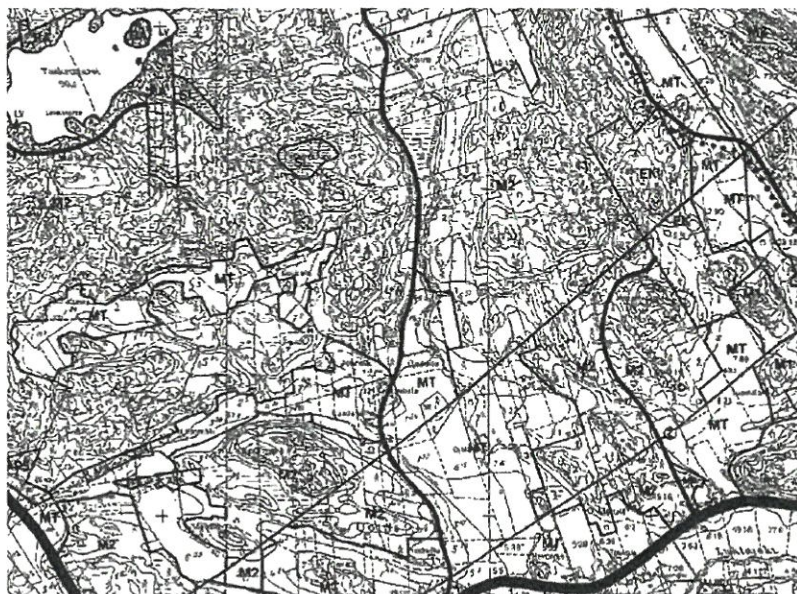
Ulkoilureitti: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia.

Kuva 3. Ote Uudenmaan maakuntakaavasta. Hankealue sijoittuu kaavaotteen keskiosaan jätteenkäsittelyalueen (EJ) luoteispuolelle.

Yleis- ja asemakaavat

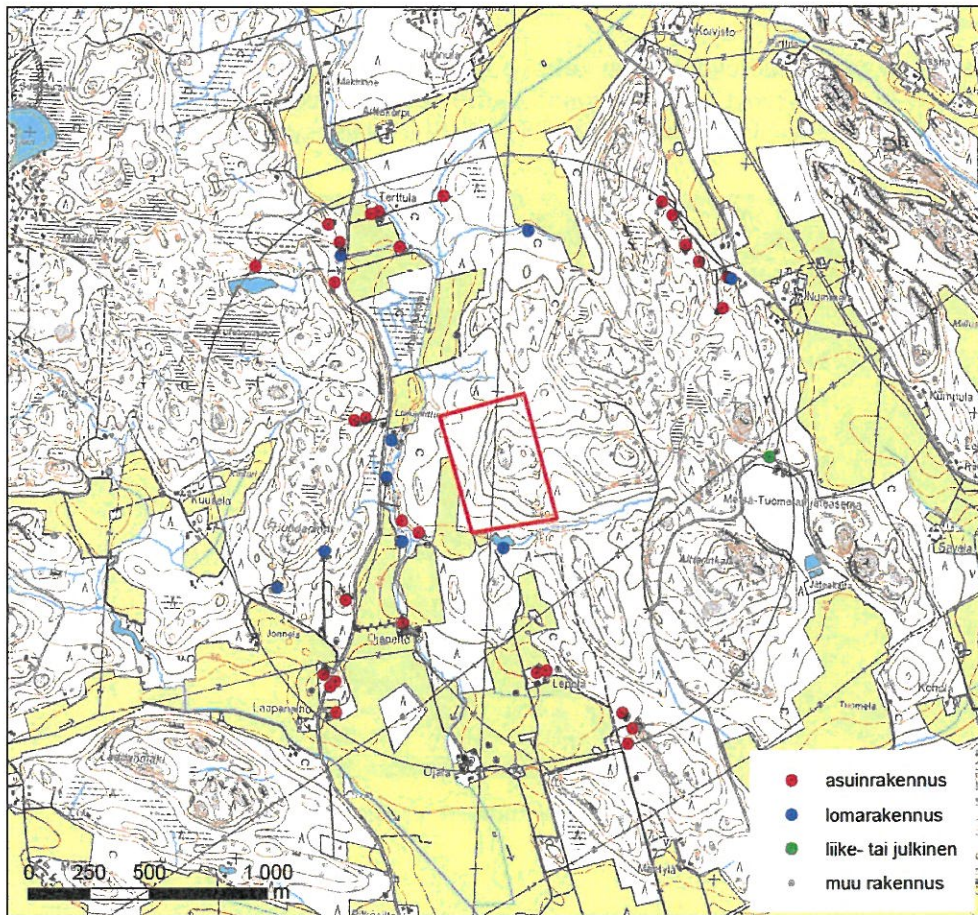
Selvitysalueella on voimassa koko kunnan kattava oikeusvaikutukseton yleiskaava. Nurmijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaavan vuonna 1989. Tässä yleiskaavassa selvitysalue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M2). Selvitysalueen läheisyydessä ei sijaitse asemakaavoitettuja alueita.

Kuva 4. Ote Nurmijärven kunnan oikeusvaikutuksettomasta yleiskaavasta.

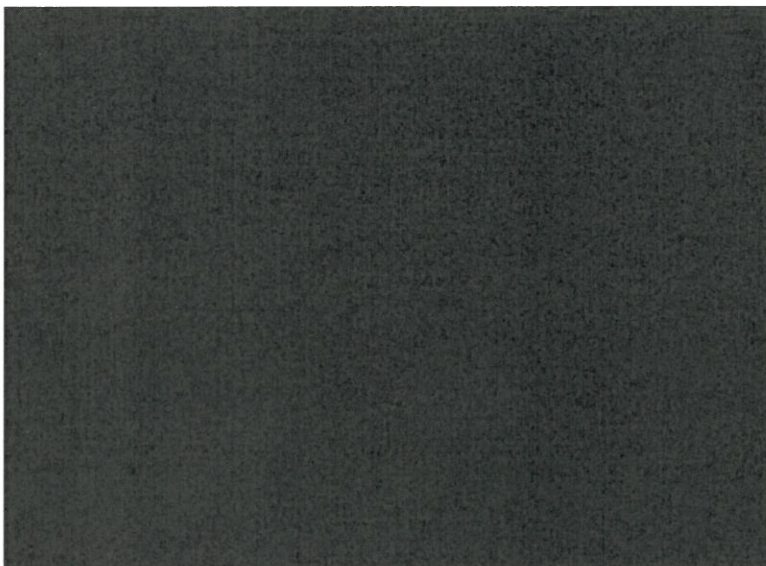
3.2 Asutus

Hankealueen länsipuolelle sijoittuu Uotilantie, jonka varrella on sekä vakituisia asuinrakennuksia että loma-asuntoja. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat selvitysalueen länsipuolella Uotilantien varrella noin 200 metrin etäisyydellä selvitysalueesta. Noin 300 metrin etäisyydellä tai sitä lähempänä selvitysalueetta sijaitsee Maastotietokannan tietojen mukaan neljä vakituista asuinrakennusta ja neljä lomarakennusta. Rakennukset kilometrin säteellä selvitysalueesta on esitetty oheisella kartalla.

Kuva 7. Rakennukset hankealueen läheisyydessä kilometrin säteellä (Maastotietokanta).

Uotilantien aluetta on kuvattu oheisessa kuvassa ja hankealueen eteläpuolella sijaitsevan lammen rannalla-sijaitseva lomarakennus näkyy kuvassa 7. Selvitysalueen läntisimmästä kulmasta (selvitysalueen pohjoisosassa) on matalan puuston ja peltoalueen ylitse näköyhteys Uotilantien länsipuolella mäen rinteessä sijaitsevalle asuinrakennukselle.

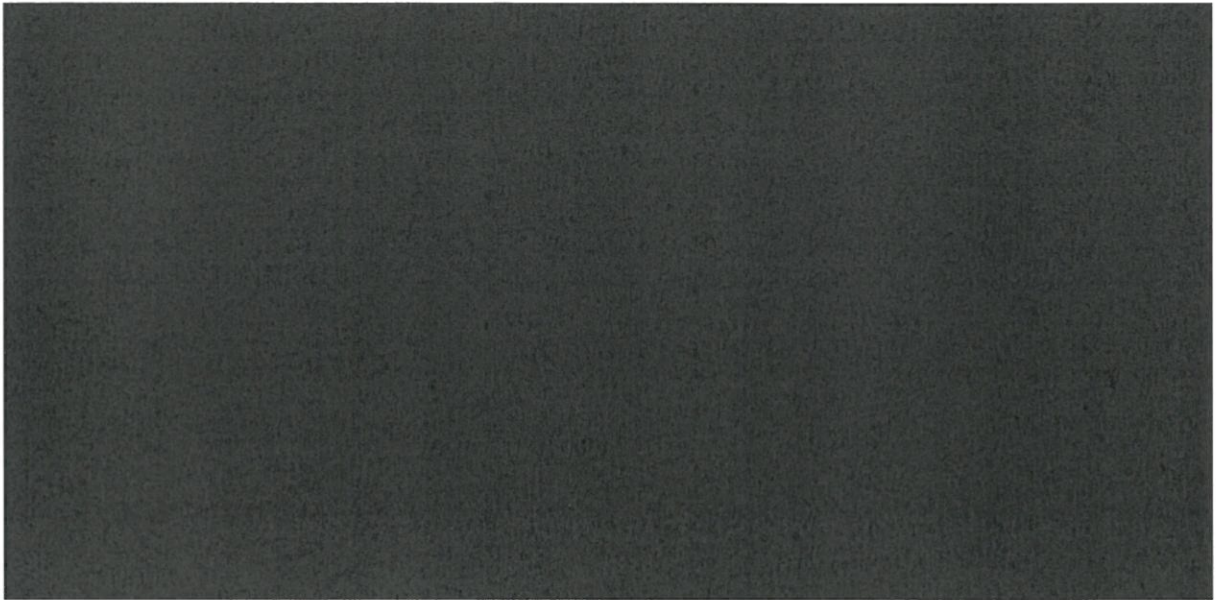
Kuva 6. Rakennuksia Uotilantien varrella.

3.3 Pinta- ja pohjavedet

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee ottoalueen luoteispuolella noin 2,5 kilometrin etäisyydellä. Tämä kohde on Kiljavan (0154352) pohjavesialue, joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue.

Suunnittelualue sijoittuu Vantaan vesistöalueelle ja tarkemmin Vaaksinojan valuma-alueelle. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee kaksi pientä lampea, joiden väliselle kannakselle sijoittuu tie-ura. Lammista suurempi on esitetty ohessa.

Selvitysalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi luonnontilaista purouomaa, jotka ovat vesilain 1 luvun 17 a §:n suojaamia pienvesiä. Kohteista on kerrottu tarkemmin kappaleessa 4.

Kuva 7. Hankealueen eteläpuolella sijaitseva lampi.

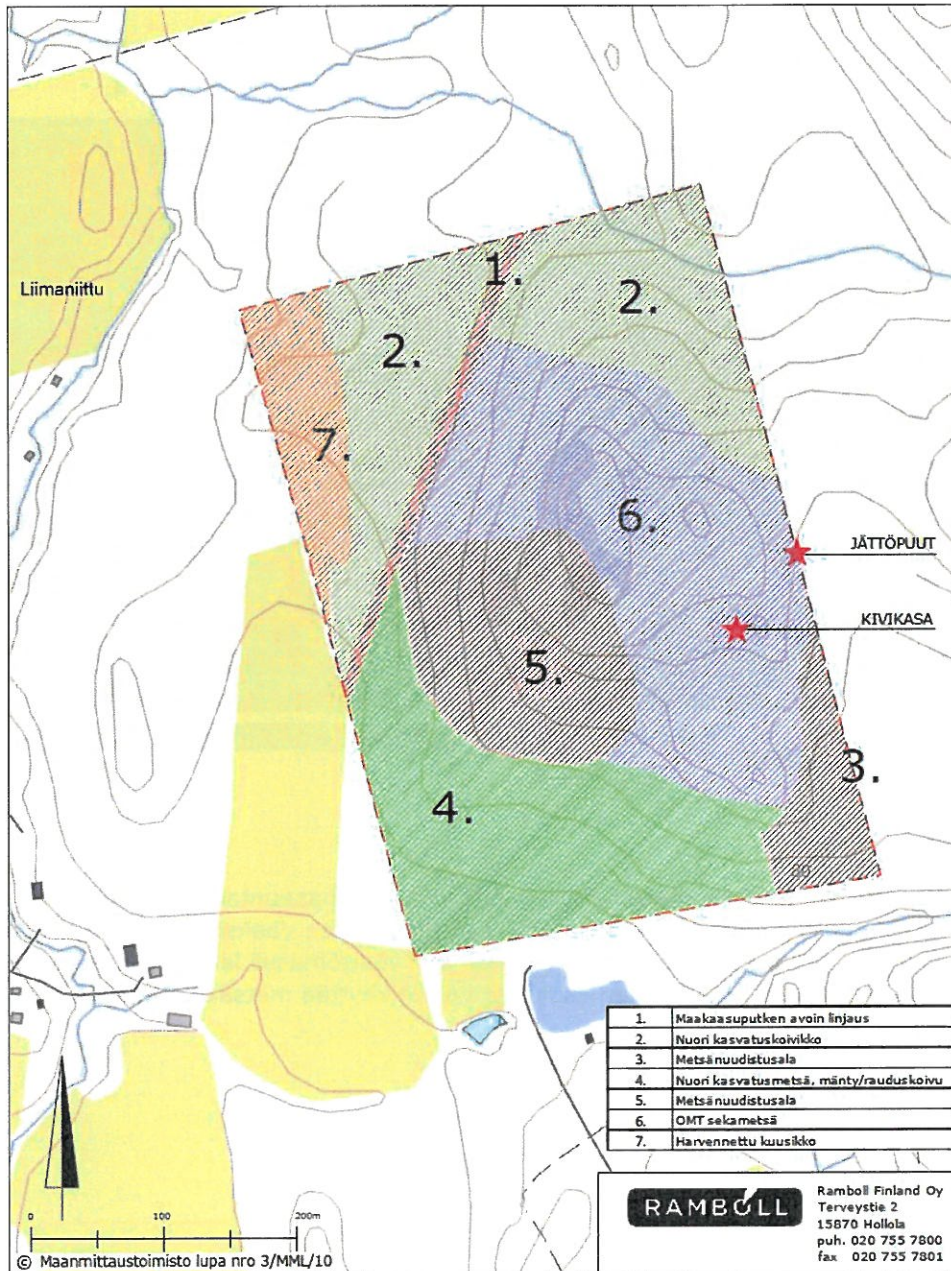
3.4 Virkistyskäyttö

Hankealueen itäpuolella noin 1 kilometrin etäisyydellä sijaitsee maakuntakaavan ulkoilureitti. Hankealueen luoteispuolella noin 2 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Vaaksinjärvi, jonka rannoilla on tiheää loma-asutusta. Varsinaisella selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse virallisia virkistysreittejä, mutta lähialueen asukkaat voivat käyttää metsäalueita esim. ulkoiluun ja marjastukseen.

4. LUONTO

4.1 Luontotyytit

Selvitysalue sijoittuu eteläboreaaliseen vyöhykkeelle ja tarkemmin vuokkovyöhykkeelle. Vuokkovyöhykkeelle tyypillisesti kasvillisuus myös selvitysalueella on rehevää ja monipuolista. Selvitysalueen kasvillisuustyyppikartta on esitetty ohessa ja aluekuvaukset jäljempänä.

Kuva 7. Kasvillisuustyyppikartta.

Selvitysalueen länsiosaa halkoo suunniteltu maakaasuputken runkolinja, jonka työalue on raivattu puustosta (kasvillisuuskartan alue 1). Karttakuvasta poiketen avoimen linjan leveys on noin 30 metriä.

Selvitysalueen pohjoisosa (kasvillisuuskartan alue 2) on nuorta rauduskoivikkoa, puusto on iältään 20-30-vuotiasta. Sekapuuna kasvaa vähäisiä määriä mäntyä. Metsätyyppi on lehtomaista kangasta (OMT). Koivikon aluskasvillisuudessa esiintyy mm. lillukkaa, mustikkaa, sinivuokkoa, ahomansikkaa, sananjalkaa, metsäkastikkaa, metsäorvokkia, vadelmaa, karhunputkea ja kevätlinnunhernettä.

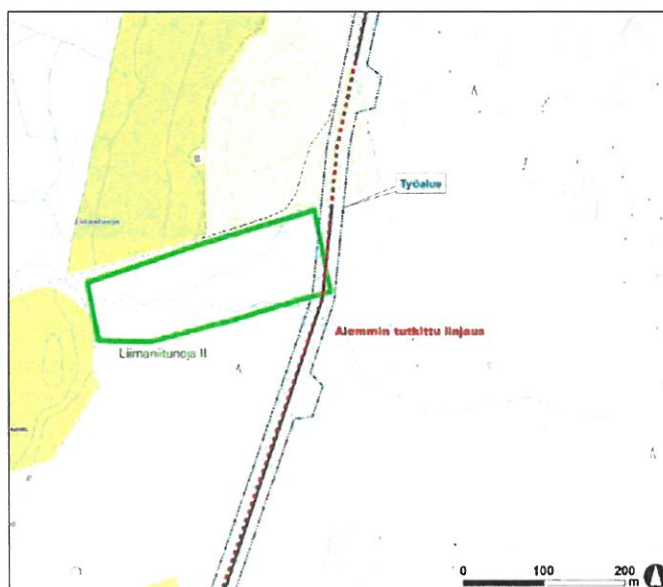
Selvitysalueen kaakkoiskulmassa on voimakkaasti heinittynyt metsänuudistusala, jolla kasvavat mm. metsäkastikka, kevätpiippo, vadelma sekä sananjalka. Idässä (selvitysalueen ulkopuolella) hakkuuaukea rajautuu nuoriin koivu- ja kuusivaltaisiin metsiin.

Kuvasarja 8. Vasemmalla alue 1, keskellä aluetta 2 ja oikealla alue 3.

Selvitysalueen pohjoisinta kulmaa sivuaa uoma (ks. kuva 7), joka selvitysalueen pohjoispuolella jatkuu luonnontilaisena purona. Selvitysalueelle sijoittuva osaa uomasta vaikuttaa kaivetulta, mutta selvitysalueen pohjoispuolella kohde täyttää vesilain mukaisen luonnontilaisen puron tunnusmerkit (arvokkaan alueen rajausta kuvassa 9). Kohde on inventoitu maakaasuputken selvitysten yhteydessä (Enviro 2009). Maa-ainestenottoalueen pohjoispuolelle sijoittuva puronotkelma on tällöin todettu paikallisesti arvokkaaksi puronvarsilehdoksi ja vesilain mukaiseksi kohteeksi.

Selvitysalueelle sijoittuva osa uomasta oli kuivillaan selvityksen aikaan. Ojan varsilla kasvillisuus on muuta aluetta rehevämpää ja siinä esiintyy mm. korpikaislaa, hiirenporrasta, mesiangervoa ja metsäkortetta. Myös harmaaleppää kasvaa ojan ympäristössä.

Kuva 9. Puronvarsilehdon rajausta ja maakaasuputken linjaus. Kartta Enviro Oy 2009.

Selvitysalueen eteläosassa (alue 4) on nuorta rauduskoivun ja männyn muodostamaa metsää. Rinteen alaosissa koivu on valtalaji ja ylemmäs siirryttäessä männyn osus kasvaa vaihettuen lopulta puhtaaksi männiköksi. Puusto on noin 20-vuotiasta ja metsätyyppi on tälläkin alueella lehtomainen kangas (OMT), joka rinteen yläosissa vaihettuu tuoreeksi kankaaksi (MT).

Mäen lakialueen tuntumaan sijoittuu metsänuudistusala (alue 5), jonka alueella on muutamia kalliopaljastumia sekä hakkuissa säästettyjä katajia. Metsätyyppi on tuore kangas (MT) ja heinityneellä alueella kasvavat mm. puolukka, mustikka, metsälauha ja metsäkastikka.

Osa-alueella 6 on harvennettua noin 40-vuotiasta metsää, jonka puusto muodostuu pääosin kuusesta, rauduskoivusta ja männystä. Alue on pääosin lehtomaista kangasta (OMT), tyypillisiä lajeja aluskasvillisuudessa ovat mustikka, lillukka, sinivuokko ja kielo. Alueella on muutamia kalliopaljastumia, joiden ympäristössä mäen lakialueilla kasvillisuudessa esiintyy myös kuivahkon kankaan lajistoa. Kallioiden ympäristössä kasvillisuudessa esiintyy mm. puolukkaa ja rohtotädykettä.

Osa-alueelle 6 sijoittuvalla pienellä avokalliolla on vanha kivikasa, mahdollisesti entinen rajapyykki. Tämän osa-alueen itäosassa on muutamia hakkuissa säästyneitä muuta aluetta järeämpiä puita (kuusia ja koivuja).

Selvitysalueen luoteiskulmassa (alue 7) on harvennettua varttuvaa kuusikkoa lehtomaisella kankaalla (OMT), sekapuuna kasvaa rauduskoivua.

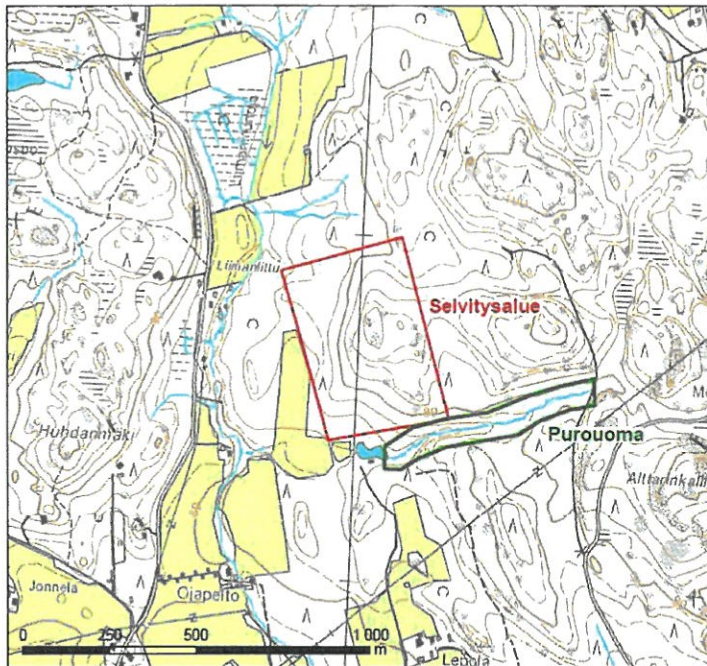
Kuvasarja 10. Vasemmalla alue 4, keskellä aluetta 5 ja oikealla alue 6.

Kuvasarja 11. Vasemmalla alue 7, keskellä kivikasa alueella ja oikealla järeiden puiden ryhmä alueella 6.

Tämän selvityksen yhteydessä tehdyllä maastokäynnillä tarkistettiin myös selvitysalueen eteläpuolella sijaitseva purouoma. Tämänkin kohde vaikuttaa luonnontilaiselta ja on siten vesilain 1 luvun 17 a §:n suojaama pienvesi. Puron lähiympäristö on metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö. Puronvarsilehdon kasvillisuudessa esiintyy mm. kotkansiipeä, hiirenporasta, imikkää, sudenmarjaa, mustaherukkaa, ojakellukkaa, korpi-imarretta, mesiangervoa, käenkaalta sekä vadelmaa.

Hankealueen länsipuolelle sijoittuu Liimatunoja, joka toimii kokoojauomana useille alueen puroille ja ojille. Liimatunoojaa on paikoin suoristettu, mutta paikoin se mutkittelee luonnontilaisena.

Kuva 12. Purouoman raja selvitysalueen eteläpuolella.

4.2 Suojelukohteet

Selvitysalueen luoteispuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsee Kalkkilampi – Sääksjärven Natura-alue (FI0100056). Tämä Natura-alue koostuu kolmesta erillisestä alueesta ja se on luonnoltaan hyvin monipuolinen kokonaisuus. Lähinnä selvitysalueita sijaitseviin osiin kuuluvat mm. soidensuojeluohjelman kohde Kiljavan lähteiköt.

Noin kahden kilometrin etäisyydellä selvitysalueesta sijaitsee myös lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva kohde, Vaaksinjärven saarnikorpi. Oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa on merkitty suojelualueeksi myös hankealueen länsipuolella noin 700 metrin etäisyydellä sijaitseva Pakolevonsuo.

Maakaasuputken selvitysten yhteydessä arvokkaaksi luontokohteeksi on rajattu Huhdanmäen itärinteen pähkinäpensasesiintymä, jossa kasvaa kymmeniä pähkinäpensaita. Pähkinäpensaslehto sijaitsee noin 450 metrin etäisyydellä selvitysalueesta sen lounaispuolella.

4.3 Uhanalaiset ja luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajit

Suomen ympäristökeskuksen eliölajit tietojärjestelmässä ei ole hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen sijoittuvia havaintoja uhanalaisista lajeista. Maastoinventointien yhteydessä ei tehty havaintoja uhanalaisista lajeista tai luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeista.

Tämän selvityksen maastokäynti on tehty syksyllä, jolloin aika ei ole soveltuva liito-oravien inventointiin. Selvitysalueen reunamilla sijaitsee harvennettua varttuvaa kuusikko, jossa kasvaa sekapuuna koivua (osa-alue 7). Gasumin maakaasuputken ympäriltä noin 100 metrin säteellä on selvitetty liito-oravien esiintymistä (Enviro 2009). Alue 7 on ainakin suurimmaksi osaksi sijoittunut maakaasuputken inventointien selvitysalueelle, eikä alueella ole tehty havaintoja liito-oravista. Myös selvitysalueen osa-alueella 6 esiintyy kuusta ja lehtipuita, mutta alueen puusto on nuorempaa ja mäntyvaltaisempaa kuin liito-oravien tyypillisesti suosimilla elinalueilla.

5. MAISEMA

Hankealueen ja sen lähiympäristön maisema on tavanomaista maa- ja metsätalousvaltaisen alueen maisemaa. Alavat tasamaat ovat viljelykäytössä ja peltoalueiden väliin jäävillä metsäalueilla maasto on kumpuilevaa. Uotilantien ja hankealueen väliin jäävä metsäalue muodostaa näkösuojaa Uotilantien varrella sijaitsevan asutuksen ja ottoalueen väliin.

Kuva 13. Näkymiä Uotilantien varrelta hankealueen suuntaan.

Kuva 14. Hankealueen korkeimmalta kohdalta avautuvia näkymiä.

6. VAIKUTUKSET

Hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät melun ja pölyn leviämiseen. Noin 300 metrin etäisyydellä tai sitä lähempänä selvitysaluetta sijaitsee yhteensä kahdeksan loma- tai vakituista asuinrakennusta, joihin hankkeen vaikutukset voivat erityisesti kohdistua.

Selvitysalueella ei havaittu erityisiä luontoarvoja. Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita luonnontilaisia pienvesiä, jotka tulee huomioida alueen jatkosuunnittelussa. Myös maisemalliset vaikutukset rajoittuvat pääosin ottoalueen läheisyyteen. Kumpuilevista maaston muodoista johtuen ottoalueelle voi muodostua näkymiä myös läheisten mäkialueiden rinteiltä (esim. Huhdanmäki alueen länsipuolella).

Etäisyydestä johtuen maa-ainestenottoalueella ei ole luonnonsuojelualueisiin kohdistuvia vaikutuksia.

7. LÄHTEET

Ekholm, M. 1993: Suomen vesistöalueet. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja –sarja A 126. 163 s.

Maakaasuputki Mäntsälä-Siuntio (Gasum). Ympäristövaikutusten arviointiselostus, Pöyry 2009.

Maakaasuputki Mäntsälä-Siuntio MPCP. Luontoselvitys 2009. Enviro Oy.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. 192 s. Karisto Oy. Hämeenlinna.

Metsälaki 1093/1996

Nurmijärven oikeusvaikutukseton yleiskaava 1989.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki.

Suomen ympäristökeskus, Eliölajit –tietojärjestelmä. Rekisteripoiminta 10.9.2010.

Suomen ympäristökeskus, OIVA –tietokanta.

Uudenmaan maakuntakaava 8.11.2006.

Vesilaki 264/1964

Inventointiluokka

- Kalliokuvio
- Sammal-varpukuvio
- Ruohokuvio; Sammal-varpu-ruoho (lehtomainen)
- Kulttuurikuvio

0 20 40 80 120 160 Metriä

